

Inatsisartunut ilaasortaq Esmar Bergstrøm

Kalaallit Nunaanni iluarsaassinissamut pisariaqartitsineq pillugu apeqquteqaat.

Kalaallit Nunaanni iluarsaassinissamut pisariaqartitsineq pillugu apeqquteqaatinnut qujanaq. Apeqqutinnut akissutitut imatut ilisimatitsissuteqassaanga:

a.

Namminersornerullutik Oqartussat 1997-imi ukiakkut illunik sanaartukkanillu iluarsaassinissamut pisariaqartitsinerup iluarsiivigineqarnissaanut danskit sunniteqaqataasinnaaneranun apeqqut saqqummiuppaat. Tamanna 1998-imi ataatsimoorussamik tapiissutit isumaqatiginninniutigineqarnerinut atatillugu oqaluuserineqarpoq, ataatsimoorussamillu tapiissutit pillugit isumaqatigiissummut 1998-imi maajip 12-aneersumut ilasutitut isumaqatigiisutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni ineqarneq, paaqqinnittarfeqarneq pilersuiveqarnerlu immikkut eqqarsaatigalugit iluarsaassinissamut pisariaqartitsineq nalunaarsorneqassasoq. Tamatuma kingorna nalunaarsuineq tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni illunik sanaartukkanillu iluarsaassinissamut pisariaqartitsinerup iluarsiivigineqarnissaanut danskit sunniteqaqataasinnaaneranik oqallinneq qaqqeqqinneqassalluni.

Misissueqqissaarneq Kalaallit Nunaanni illunik iluarsaassinissamik ataqatigiissarisussatut ataatsimiititaliamit, Danskit Naalagaaffianit aamma Namminersornerullutik Oqartussanit ilaasortaaffigineqartumit aqqissuunneqarpoq. Ataqatigiissaarnermut ataatsimiititaliap 1999-imi apriliip 21-ani nalunaarusiaq saqqummiuppaat, ilaatigut immikkut ittumik iluarsaassinissamut pisariaqartitsinermik, ilaatigut apeqqutininik akimuisunik kiisalu immikkut ittumik iluarsaassinissamut aningaasalersueriaasissanik assigiinngitsunik saqqummiiffiusumik.

Nalunaarusiami tassani inerniliissutaasutut iluarsaassinissamut pisariaqartitsineq missiliorneqarpoq, taannalu takussutissiaq 1-imi takuneqarsinnaavoq.

30.01.2006
J.nr. 38.45/00

Postboks 909
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 34 54 10
iap@gh.gl
www.nanoq.gl/iap

Takussutissiaq 1 Iluarsaassinissamut pisariaqartitsineq suliassaqarfinnut taaneqartunut agguarlugu

	Iluarsaassassatut / aningaasaleeqqiffissatut pisariaqartitsiviusut katillugit	Taakkunannga immikkut ittumik iluarsaassassat sanaartukkanilu ajoqusikkat
Namminersornerullutik Oqartussat inissiaataat	1.663.000.000	578.000.000
Kommunit namminersortullu inissiaataat	500.000.000	
Paaqqinnittarfeqarneq	895.000.000	188.000.000
Pilersuiveqarneq	983.000.000	
Katillugit	4.041.000.000	766.000.000

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni illunik iluarsaassinissamik ataqtigiissaarisussatut ataatsimiitaliamit

b.

Ukiumoortumik aningaasaqarnermut inatsisip suliarineqarneranut atatillugu illunik attaveqarnermilu atortulersuutinik iluarsaassinissamut pilersaarutit iluarsineqarput. Immikkoortut ilaanni suliassaqarfinnut pilersaarutit iluarsaassinissamut aserfallatsaaliuinissamullu, allangortiterinissamut nutaanillu sanaartornissamut aningaasassanik imaqarput.

c.

2006-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarneranut atatillugu kontip pingaarnep 87.72.13-ip ataani Namminersornerullutik Oqartussat inissiaataannik iluarsaassinissamut pilersaarut, 2006-imiit 2025-mut atuuttussa q saqqummiunneqassaaq.

Suliassanut pilersaarummi inissianik misissuineq, iluarsaassinissamut pilersaarut 2000-ip suliarineqarneranut atatillugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p suliarisimasaa tunngavigineqarpoq.

d.

2005-imut aningaasanut inatsimmi kontomi pingaarnermi **84.40.10**-mi, kommunini atuarfiit, sanaartugassat nutaat, meeqqat atuarfiinik ineriartortitsinissamut pilersaarut tamarmiusoq suliassanik tullerriiariffiusoq saqqummiunneqarpoq.

Konto pingaarnermi **40.01.06**-mi, Namminersornerullutik Oqartussat illuutaannik aserfallatsaaliuineq – KIIP, aningaasat immikkoortinneqarsimasut KIIP-ip illuutaasa aserfallatsaaliuineqarnerinut atorneqassapput.

e.

Umiarsualiveqarfiit aserfallatsaaliuinissamut pisariaqartitsinerup naliliiffigineqarnissaa siunertaralugu ingerlaavartumik nakkutigineqassapput. Tamatuma saniatigut aasat tamaasa aqqartartut angallataat umiarsualivinnullu teknikeri sinerissami sumiiffinnut toqqartukkanut angalatinneqartassapput, umiarsualiviit aqqusaarneqartut tamarmik qanoq issusii misissoqqissaarneqartassallutik.

Taamaalilluni 25 mio. kr.-it nalinginut aserfallatsaaliugassanut allattuiffimmik sukulluunniit peqartuassaaq. Umiarsualivinnik aserfallatsaaliuinissamut ukiumoortumik aningaasaliissutit 15 mio. kr.-iusarput, taakkulu saniatigut aamma mallit, sikut, angallatit il.il. aportarnerisa kingunerisaanik tassanngaannartumik ajoqusikkanut aningaasanik illuatitsisoqartartussaammat sukannersumik tullerriaarisoqartariaqarpoq. Ajoqusikkat umiarsualivinni atuisunut sillimaniarnikkut sunniuteqarsinnaasut, imaluunniit iliuseqartoqanngippat iluarsaassinissamik pisariaqartitsiviulertussaasut salliutinneqartassapput.

Iluarsaassassatut pisariaqartitsiviusuni annerusuni Paamiuni umiarsuarnut Atlantikoq ikaarlugu angalasartunut talittarfiup avannarlarsaa aserfallassimaqisoq, kiisalu Tasiilami containerinik ilisiviup qalliutaa, containerinik assartuinermi Royal Arctic Line-p 2005-imi aallartissimasaani tikerartunik ilioraavigissallugu qajannarpallaartoq taaneqarsinnaapput.

Suliassat taakku umiarsualivinnik ineriartortitsinissamut pilersaarummut, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup Inatsisartut 2006-imi upernaakkut ataatsimiinnerannut saqqummiussassaanut naleqqussarlugit ilanngunneqarnissaat sulissutigineqarpoq.

f.

Mittarfeqarfiit aningaasaleeqqittarnernut naleqqiullugu nalikilliliissutigisartagaat annertunerummata, sanaartukkanit pigisat nalingi 100 mio. kr.-it missaannik anikillineqassapput.

Tamannali iluarsaassinissamut pisariaqartitsinertut paasineqassanngilaq, Mittarfeqarfiit nalikillileeriaasianni Mittarfeqarfiit pigisaanut tunngasut aalaakaasut assigiinngitsut teknikkikkut piusinnaassusiinut allattukkat tunngavigineqartarmata. Nalikilliliinissamut piffissaliinermi teknikkikkut piusinnaassuseq aallaavigineqartarpoq, tunngaviusumillu pigisat naleqqiullutiginneqartarpat aningaasaleeqqittoqartussaavoq,

kisiannili pissusiviusut takutippaat pigisat nalinginnaasumik ”teknikkikkut piusinna-assutsiminnut” naleqqiullugu sivisunerujussuarmik piusinnaasartut.

Namineq pigisanit nungullariartortanngitsunit annertoorsuit nalikilliliiffigineqarneq ajorput. Soorlu ujaqqat qaartiterinnermi piiakkat atorlugit sapsusiat.

Mittarfeqarfiit namminneq aningaasaataat 2004-mi 1.958 mio. kr.-iupput.

Ukiuni naatsorsuusiorfiusuni kingullerni pingasuni nalikilliliinerit aningaasaliiffi-geqqinneqartullu ataqatigiinnerat imatut isikkoqarpoq:

Ukioq	Nalikillili- nerit	Sanaartukkanut aningaasaliissutit	Pigisat nalikillieriaartaat
2002	101 mio.	36 mio.	65 mio.
2003	94 mio.	13 mio.	81 mio.
2004	92 mio.	18 mio.	74 mio.

Iluarsaassinissamut aningaasaliinissami qitiusut marluk, tassalu Narsarsuaq Kangerlussuarlu eqqarsaatigalugit makku paasissutissiissutigineqassapput

Narsarsuarmi iluarsaassassat 55%-ii suliarineqarput. Suliassaqarfiit aserfallasi-manerpaat iluarsanneqarput/taarserneqarput. Ukiualunnguit ingerlanerini aningaasanik mittarfinni iluarsaassassanut sinneruttunut atugassanik illuartitsisoqas-saaq, Naalakkersuisuniillu pilersaarutigineqarpoq iluarsaassassat AIS 2007-imi pissasut (tamanna pinngippat ukiut missingersuusiorfiusut ingerlanerini).

Kangerlussuarmut tunngatillugu decembarimi asfaltip apparneranut uuttukkat pil-lugit nalunaarusiamik tiguisoqarpoq. Nalunaarusiaq taanna naapertorlugu tim-misartortarneq maannatut iinnassappat asfalti suli minnerpaamik ukiuni arfineq marlunni atasinnaavoq, sumiiffiillu ilaanni sivisunerusumik atasinnaalluni.

Tamatumani atorneqarnerata allannguuteqannginnissaa tunngavigineqarpoq. Atornikinneruleruni sivisunerusumik atasinnaassaaq atorneqarnerulerunilu paarlat-tuanik pisoqassalluni.

Iluarsaassinissamut pilersaarusiortoqanngilaq, mittarfinnik iluarsaassinissamik pisariaqartitsinermut mittarfinni mittarfeqarfinnilu angallannerup annertussusaa apeqqutaasorujussuummat, taamaattumillu siunissaq ungasissoq eqqarsaati-galugu eqqoriaruminaassinnaalluni.

Asfaltimik aserfallatsaaliuineq ingerlaavarteq Mittarfeqarfiit ingerlatsinermut aningaasassai aqqutigalugit akilerneqartarpoq.

g.

Naalackersuisut 2001-imi Namminersornerullutik Oqartussat alaffiisa illutaannik aserfallatsaaliuinissamut pilersaarummik suliaqarput. Pilersaarummi allaffiit illutaasa ataasiakkaat nalunaarsorneqarnerat tunngavigineqarpoq, tassungalu illut silataasa qalliutaat, atortulersuutaat, iluisa aserfallatsaaliorneqarnerat nunataasalu paaqqutarineqarnerat ilaapput.

Aserfallatsaaliuinissamut pilersaarut ingerlaavartumik iluarsineqartarpoq, aserfallatsaaliuinissamullu pilersaarut maanna atuuttoq siumut ukiunut 15-inut tunngasuvoq – tassalu aningaasanik inatsimmi ukiut missingersuusiorfiusut qaangingaatsiarlugit.

Pilersaarummi illut silataasa qalliutaasa salliutinneqarnissaat anguniarneqarpoq, aammalu atortulersuutit, kiisalu ilorrisimaarnassuseq isumannaassuserlu ingerlaavartumik nutarteriffigineqartarput.

Naalackersuisut ukiut kingullit ingerlanerini Namminersornerullutik Oqartussat illuutaanni pilersaarutaasumik aserfallatsaaliuinissaq salliutittarsimavaat. Taamaattumik Naalackersuisut aamma qitiusumik allaffeqarfinni aserfallatsaaliuinermut aningaasartuutit ingerlatsinermut kontomit 70.10.02-mit, Nuummi qitiusumik allaffeqarfiup illutai, immikkoortillugit 70.10.04-mut, Namminersornerullutik Oqartussat illuutaannik aserfallatsaaliuineq, inissinniarlugit aalajangersimapput.

2004-mi kontomut pingaarnermut 70.10.04-mut, Namminersornerullutik Oqartussat illuutaannik aserfallatsaaliuineq, aningaasaliissutit 3,5 mio. kr.-iupput, 2005-imi 5,061 mio kr.-iullutik, aammalu 2006-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi Naalackersuisut siunnersuuteqarput 4,670 mio. kr.-it qitiusumik allaffeqarfiit illutaasa aserfallatsaaliorneqarnissaannut aningaasaliissutigineqassasut. Ukiuumut missingersuusiorfiusumut 2007-imut 4,6 mio. kr.-it immikkoortinneqarput,

kiisalu ukiunut missingersuusiorfiusunut 2008-mut aamma 2009-mut 4,3 mio. kr.-it immikkoortinneqarlutik.

Naalakkersuisut aserfallatsaaliuinnermut immikkut eqqumaffiginninnerat aammat-taaq kontomut pingaarnermut ilanngussami takuneqarsinnaavoq, tassanilu allas-simavoq ”kontomut pingaarnermut matumunnga aningaasaliissutit Namminersor-nerullutik Oqartussat Nuummi qitiusumik allaffeqarfiini aserfallatsaaliuinnermut, ilu-arsaassinernut nutarterinernullu atorneqassapput, aammalu allaffissornikkut nikisi-terinermit appartiterinermillu kalluarneqassanatik”.

Takussutissiaq tamakkiisoq

Namminersornerullutik Oqartussat iluarsaassinissamut aningaasartuutissaannut naliliissummik tamakkiisumik, assigiiaanik tunngaveqarluni suliaasumik soqanngi-laq.

2005-imut aningaasanut inatsit tunngavigalugu takussutissiaq kinguliani taku-neqarsinnaasoq sularineqarpoq.

Suliassaqarfii ilaannut aningaasassarititaasut aamma aserfallatsaaliuinnermut, al-lanngortiterinernut nutaanillu sanaartornernut aningaasartuutiniq ilaqarnerat eqqumaffigineqassaaq.

Konto pingaarneq	Suliassaqarfik	2005	2006	2007	2008
87.72.13	Inissiat	55,3	60,0	72,0	70,0
84.40.10	Atuarfiit	64,7	60,0	80,0	100,0
40.01.06	KIIP	21,3	21,3	21,3	21,3
73.02.02	Umiarsualiviit	14,8	14,8	14,8	14,8
70.10.04	Namm. Oq. illuutaat	5,0	4,6	4,5	4,2
Katillugit		161,1	160,7	192,6	210,3

Neriuppunga apeqqutitit naammaginaratumik akisimassallugit. Taamaangippat saaffigineqqinnissannut tikilluaqquneqarputit.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Jørgen Wæver Johansen

Toqq/direkte